

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 17 juli 2025
Kenmerk : Z147374/ Raad-01074
Portefeuillehouder : A.R. Peppelman
Onderwerp : Jaarstukken 2024, kaderbrief 2026 en begroting 2026-2029 Regio
Achterhoek

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

1. In te stemmen met de programmabegroting 2026 Regio Achterhoek met programma 1 Smart Governance en programma 4 Bedrijfsvoering en rente en de verplichte paragrafen
2. Een zienswijze in te dienen op de programmabegroting 2026.

Inleiding

De Achterhoek Ambassadeurs is het Achterhoekse samenwerkingsverband van de acht Achterhoekse gemeenten, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de provincie Gelderland. De regionale 3O (ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden) samenwerking is terug te vinden in de opbouw van de begroting en de jaarstukken. Beide documenten zijn qua inhoud breder dan alleen de taken die de Regio Achterhoek uitvoert. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt wat er buiten de Regio Achterhoek organisatie gedaan wordt door de ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden die samen de Achterhoek Ambassadeurs vormen.

Jaarstukken 2024

Er is sprake van een positief jaarresultaat ten hoogte van € 28.000. Ter vergelijking in 2023 betrof het positieve jaarresultaat € 97.000. De verschillen tussen het resultaat 2024 en de begroting 2024 zijn heel klein. Net als voorgaande jaren wordt voorgesteld om dit voordelige saldo toe te voegen aan het investeringsfonds, zoals opgenomen in de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2023. Het investeringsfonds dient als cofinanciering voor de Regiodeal. De algemene reserve is met € 392.000 aan de lage kant. Hiervoor komt aandacht in de begroting 2026.

De belangrijkste ontwikkelingen die worden aangedragen in het jaarverslag zijn dat:

- De tweede Regio Deal met het Rijk van 25 miljoen is binnengehaald
- De vervolgstappen die worden gezet n.a.v. de lichte evaluatie en de afspraken die gemaakt zijn bij de begroting 2025 gericht op mogelijke besparingen. De Board heeft hiervoor 10 actiepunten geformuleerd.
- Er 11 projecten zijn goedgekeurd.
- De stuurgroep Ruimtelijk Perspectief Achterhoek werkt aan een ruimtelijk perspectief voor de lange termijn en vervult de rol van Integrerende tafel waarin de ruimtelijke processen en producten van de Provincie Gelderland worden besproken. Eind 2024 is ingestemd met de contourenschets voor het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek als basis voor het te ontwikkelen Ruimtelijk Perspectief.

Kaderbrief en programmabegroting 2024

De belangrijkste ontwikkelingen binnen de begroting en meerjarenraming zijn:

- De Achterhoek is aangewezen als regio in het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) dat in 2025 is gestart. Om het NPVR uit te voeren stelt het Rijk per regio voor de komende 3 jaar (2025-2027) € 350.000 per jaar beschikbaar aan procesmiddelen, met de intentie vanuit het rijk om deze middelen te verlengen.
- In de begroting 2025 was een structureel oplopend tekort zichtbaar in de meerjarenraming vanaf 2026. Het AB heeft opdracht gegeven om te zorgen voor een structureel sluitende begroting voor alle jaarschijven. In de begroting 2026 is hiervoor een structurele kostenbesparing opgenomen van 10% (€ 331.000). Deze kostenbesparing wordt gerealiseerd door budgetten te verlagen waar mogelijk, 2 fte formatie-uitbreiding uit 2025 in te leveren en efficiënter en slimmer te werken.
- In 2025 is een reserve toekomstbestendige organisatie gevormd. Door de besparingsopgaven en gewijzigde uitgangspunten is de begroting vanaf 2026 structureel sluitend en dit betekent dat de reserve toekomstbestendige organisatie niet meer in volle omvang nodig is. Bij deze begroting wordt een voorstel gedaan om nog € 150.000 in de reserve te behouden voor kosten van organisatieontwikkeling en mogelijke frictiekosten. Het resterende bedragen ten hoogte van € 688.000 wordt verschoven naar de algemene reserve (€ 100.000), de egalisatiereserve rente (€ 100.000), het Investeringsfonds (€ 300.000) en een eenmalige uitwerking aan gemeenten (€ 188.000 = € 23.500 per gemeente). Dit besluit is nog definitief en dus niet verwerkt in de staat van reserves en voorzieningen. Indien bovenstaande doorgevoerd wordt, verwerken we het voordeel ten hoogte van € 23.500 in de 2^e tussenrapportage 2025
- Een proces gericht op de heroriëntatie van de inhoudelijke agenda en het bijbehorende takenpakket van de regio Achterhoek loopt. Hierbij wordt ook gekeken naar de inrichting van de Governance van de samenwerking. Op basis van deze uitkomsten, de input van het Regioplan NVPR en de ontwikkelscenario's RPA zal een nieuwe Achterhoek Visie worden opgesteld. Hieruit kan een aanpassing van de Governance en het aanpassen van de samenwerkingsregeling volgen. De inhoudelijke keuzes en eventuele organisatorische effecten konden nog niet in deze stukken verwerkt worden. Indien nodig zal op een later moment een (budgettaire neutrale) begrotingswijziging worden voorgelegd.

Afstemming

Dit collegevoorstel is afgestemd het cluster financiën.

Beoogd effect

Inzicht in de (geplande) uitvoering van de taken door de regio Achterhoek en de financiële consequenties daarvan.

Argumenten

1.1 De Kaderbrief en programmabegroting 2026 sluiten aan op de afspraken binnen de regionale samenwerking en de vastgestelde Visie 2030

In de kaderbrief worden de algemene financiële en beleidsmatige kaders weergegeven. Voor de programmabegroting geldt dat de programma's 1 en 4 ter besluitvorming voorliggen en de programma's 2 en 3 alleen ter informatie. De weergegeven verhoging van de inwonerbijdrage sluit aan bij de berekeningsmethodiek die door het algemeen bestuur op 15 december 2021 is vastgesteld. Ook heeft de regio invulling gegeven aan de opdracht van het AB om te zorgen voor een structureel sluitende begroting voor alle jaarschijven.

2.1 We dienen een zienswijze in om een signaal af te geven.

De Regio Achterhoek vraagt om uiterlijk 27 augustus 2025 een zienswijze in te dienen op de programmabegroting 2026. Met de wijziging van de WGR per 1 juli 2024 ligt de verantwoordelijkheid voor een zienswijze bij de gemeenteraad. Door net als vorig jaar een zienswijze in te dienen vragen we opnieuw aandacht voor de financiële ontwikkelingen en opgaven van gemeenten. We verwachten dat we als gemeente harde keuzes moeten gaan maken om het financieel te kunnen bolwerken. We zien deze ontwikkelingen als een gezamenlijke opgave voor zowel onze partners als onszelf. De zienswijze is in lijn met zienswijzes voor andere Gemeenschappelijke Regelingen. Net als bij de begroting van vorig jaar geven we een hiermee een duidelijk signaal af.

Kanttekeningen

1.1 Er kunnen nog wijzigingen komen op de begroting

Doordat de reserve toekomstbestendige organisatie niet meer in volle omvang nodig is, wordt een deel van deze reserve verschoven naar andere posten. Omdat het besluit nog niet definitief is, is dit nog niet verwerkt in de staat van reserves en voorzieningen. Ook kan het proces gericht op de heroriëntatie van de inhoudelijke agenda en het bijbehorende takenpakket van de regio Achterhoek leiden tot organisatorische effecten en begrotingswijzigingen.

Kosten, baten en dekking

In onderstaande tabel staat opgenomen welke financiële bijdrage gemeente Bronckhorst levert aan de Regio Achterhoek. In onze begroting wordt hier rekening mee gehouden.

Bedragen in €	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bijdrage van Bronckhorst	256.639	256.639	269.393	265.607	290.419	296.850
Aantal inwoners	36.045	36.045	36.257	36.280	36.257	36.013
Bijdrage per inwoner	7,12	7,12	7,43	7,32	8,01	8,24

De totale stijging bedraagt € 78.319 voor de gemeenten. De Provincie draagt vanaf 2025 al niet meer bij in de organisatiekosten

Uitvoering

Tot 23 juni hebben we de mogelijkheid om gemeentelijke standpunten kenbaar te maken bij de regio Achterhoek m.b.t. de jaarstukken. Tot 27 augustus hebben we de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de programmabegroting. In verband met het moment van aanlevering van de programmabegroting is de eerste raadsvergadering waarin de raad de mogelijkheid heeft in te stemmen met het raadsvoorstel in juli. Mocht er vanuit de raad de wens zijn om op de jaarstukken te reageren, kan hierover contact gezocht worden met het college. Het Algemeen Bestuur stelt de jaarstukken vast in de vergadering van 3 juli en de programmabegroting in de vergadering van 10 september.

Evaluatie

n.v.t.

Hengelo (Gld), 10 juni 2025

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,

de secretaris,
M.J.J. Rommers

de burgemeester,
P.J.M. van Domburg

Bijlagen

1. Concept raadsbesluit
2. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024
3. Jaarstukken 2024
4. Kaderbrief programmabegroting 2026
5. Aanbiedingsbrief programmabegroting 2026
6. Programmabegroting 2026
7. Zienswijze

.

